

Мазаржанов Б. М., Нургазы Б. О.

ПАТОГИСТОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕНЕНИЯ ПРИ ДИКТИОКАУЛЕЗЕ ОВЕЦ

Резюме В статье приводятся данные по патогистологическим изменениям в органах ягнят, больных диктиокаулезом. Исследования показали, что гистологические изменения развиваются почти во всех жизненно важных органах. Они характеризуются дистрофическими, аллергическими изменениями, воспалением, нарушением кровообращения и микроциркуляции.

Ключевые слова: диктиокаулез, патогистологические изменения, периваскулярный отек, зернистая дистрофия, пневмония, эмфизема, ателектаз, микрогеморрагии, катарально воспаление.

Mazarzhanov B.M., Nurgazy B.O.

PATHOGYSTHOLOGIC CHANGES IN DICTIOCAULOSIS OF SHEEP

Summary The article presents data on the histopathological changes in the organs of lambs, patients dictyocauliasis. Studies have shown that histological changes occur in almost all vital organs. They are characterized by dystrophic, allergic changes, inflammation, blood circulation and microcirculation.

Key words: Dictiocaulosis, pathogysthologic changes, perivascular edema, granular dystrophy, pneumonia, emphysema, atelectasis, mikrogemorrhage, catarrhal inflammation.

ӘОЖ 636.2:615.038

Манашов А.Н., Иманғалиев А.Қ.

Қазақ ұлттық аграрлық университет, Алматы

ҰЛПАЛЫҚ ПРЕПАРАТТАРДЫ ІРІ ҚАРА МАЛДЫҢ АЯҚ АУРУЛАРЫНДА ПАЙДАЛАНУ НӘТИЖЕЛЕРІ

Аңдатпа

Мақалада ірі қара малдың аяқ ауруларында түрлі әдіспен дайындалған ұлпалық препараттарды қолдану нәтижелері көрсетілген.

Кілт сөздер: ірі қара мал, ұлпалық препараттар, антисептик.

Кіріспе

Қазіргі кезде қара малдың аяқ аурулары Қазақстанның оңтүстік аумағының шаруашылықтарында жиі кездеседі. Әсіресе асыл тұқымды, көп сүт беретін сауынды сиырларда. Бұл жағдай тек қана Қазақстанда емес және технологиялары дамыған Еуропа мемлекеттерінде де кездеседі. Мысалы, Голландия, Швеция, Швейцария, Бельгия және т.б. мемлекеттер [1].

Ірі қара малдың аяқ аурулары (некробактериоз, Рустергольц жарасы, артрит, ламинит, пододерматит, синовит, периостит, іріңді остит, жұлық флегмонасы, артрит және т.б.) шаруашылықтарда көптеген экономикалық шығын әкеледі. Зерттеушілердің мәліметтері бойынша жоғарыда аталған аурулардың салдарынан мастит, эндометрит пайда болады, сүт өнімі, төл саны төмендеп кетеді. Осы ірі қара малдың тұяқ ауруларын емдеуіне көптеген қаржы жұмсалады [2].

Арнаулы ғылыми әдебиеттердің мәліметтері бойынша ірі қара малдың тұяқ ауруларының себептері, ол малды уақытында сапалы азықпен қамтамасыз етпеуінен, санитарлық ережелерді бұзылуынан, макро-микроэлементтердің, витаминдердің, моционның жетіспеушілігінен, уақытында тұяқты кеспеуінен, аяқ дезинфекциялық ванналарды қолданбауынан, тұяқ жарақаттарынан пайда болады [3].

Біздің зерттеулеріміз бойынша кәзіргі кезде көптеген қалыптасқан дәрі - дәрмектер (антибиотиктер: бициллин, мономицин, стрептомицин және б.д.) ірі қара мадың аяқ ауруларын емдеуінде толық нәтиже бермейді, және олардың бағасы тым қымбаттау.

Осы жағдайда, өндірісте қолданатын ұлпалық препараттар тобына жататын дәрілер, ол Дороговтың екі антисептик-стимуляторы - АСД - 2 және АСД- 3, түрлі гипериммунды сары сулары [4].

Көптеген ғылыми мәліметтерді зерттеу нәтижесінде, біз ұлпалық препараттардың ем қасиеттерімен танысып, оларды сынап көруді ұйғардық.

Жоғарыда келтірілген мәліметтердің нәтижесінде және арнаулы ғылыми мәліметтерді ескере отырып ірі қара малдың тұяқ ауруларды емдеуге арналған белгілі әдістерді пайдалана отырып біз бірнеше ұлпалық препараттарды дайындадық [5].

Материалдар мен әдістер

Зерттеу кезінде шаруашылық жағдайында біз алты зерттеу тобын құрдық. Әр топта төрт ауру, ақсақ сиыр болды. Ол, топтардың құрамына тұяқ ауруларының клиникалық белгілері бар сиырлардан тұрды. Зертхана жағдайында И.Калашников әдісімен сойылған малдың терісінен, борпылдақ майлы ұлпасынан, В.П. Филатов әдісімен плацентарлық экстракт, Е.Ф. Гамалей әдісімен бұқаның көзінің шыны тәрізді денесінен, И.Н. Краузе әдісімен сойылған малдың терісінен ұлпалық препараттар дайындап қолдандық. Бақылау тобына Арвамир фабрикасы дайындаған АСД - 3 ұлпалық препаратын пайдаландық. Емдеу алдында, жануарлардың зақымданған тұяқтарын антисептикалық ерітінділермен жуып, шайып, хирургиялық өңдеу жасағаннан соң, новокаиндық жансыздандырудан кейін дайындалған ұлпалық препараттарды енгіздік. Аталған әдістермен дайындалған ұлпалық препараттардың сынау нәтижелері 1 кестеде көрсетілген.

1-кесте. Ірі қара малдың тұяқ ауруларындағы, қолданған ұлпалық препараттардың ем нәтижелері

Реттік сан	Ұлпалық препаратты дайындау әдісі	Топтың нөмірі	Ауру сиырлар саны	Клиникалық белгілері	Ем әдістерін қайталау саны	Жазылу мерзімі, күндер
Зерттеу топтары						
1	И.Калашников	1	4	Ақсақтық, өкше аумағында, қабыну, іріңді ошақтар	9	10
2	В.П. Филатов	2	4	Ақсақтық, жұлық флегмонасы	7	12
3	Е.Ф. Гамалей	3	4	Ақсақтық, іріңді қабыну	8	9
4	И.Н. Краузе	4	4	Ақсақтық, іріңді қабыну	7	13
5	А.И.Виноградов	5	4	Ақсақтық, іріңді қабыну	6	11
Бақылау тобы						
6	АСД- 3	6	4	Ақсақтық, іріңді қабыну	6	15

Кестеде, түрлі әдістермен дайындалған ұлпалық препараттардың емдік қасиеттері анықталды. Мысалы, И. Калашников әдісімен дайындалған ұлпалық препаратты, қолданғаннан кейін, малдың ақсақтығы, қабыну белгілері он күннен кейін жойылып кетті, ал

В.П. Филатов әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі он екі күннен кейін анықталды.

Е.Ф. Гамалей әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі тоғыз күннен кейін ем нәтижесін көрсетті.

И.Н. Краузе әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі он үш күннен кейін ем нәтижесін көрсетті.

А.И.Виноградов әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі он бір күннен кейін ем нәтижесін көрсетті.

Бақылау тобына, қолданған АСД- 3 фракциясы он бес күннен кейін емдік қасиетін көрсетті.

Зерттеу нәтижелері және талдау Ірі қара малдың тұяқ ауруларында, антибиотиктермен салыстырғанда, ең тиімді әдіс, ол жасанды ұлпалық препараттарды қолдану. Зерттеу нәтижесінде И. Калашников әдісімен дайындалған ұлпалық препаратты, қолданғаннан кейін, малдың ақсақтығы, қабыну белгілері он күннен кейін жойылып кетті, ал В.П. Филатов әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі он екі күннен кейін анықталды. Е.Ф. Гамалей әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі тоғыз күннен кейін ем нәтижесін көрсетті. И.Н. Краузе әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі он үш күннен кейін ем нәтижесін көрсетті. А.И.Виноградов әдісімен дайындалған ұлпалық препараттың ем нәтижесі он бір күннен кейін ем нәтижесі анықталды.

Зерттеу нәтижесінде түрлі әдіспен дайындалған ұлпалық препараттардың ұзақ уақыт, бірнеше (6 -9) рет қолдануы және жазылу мерзімі 9 күннен 13 күнге дейін созылды. Ал, бақылау тобында, қолданған Дороговтың антисептик – стимуляторы нәтижесін 15 күннен кейін көрсетті.

Қорытынды

Ұлпалық препараттар басқа әдістермен салыстырғанда теріс әсерлері анықталмады, және оларды шаруашылық жағдайында ірі қара малдың аяқ ауруларында тиімді қолдануға болады. Жазылу мерзімі 9 күннен 15 күнге дейін созылады.

Әдебиеттер

- 1.Гамалей Н.Ф. О тканевой терапии // Врачебное дело, 1947.- №10.-С.14-21.
- 2.Калашник И.А. Тканевая терапия в ветеринарии. М.: Селхозгиз, 1960.- 103 с.
- 3.А.с. 96480 СССР, Кл. 30h, 6. Способ получения лечебного экстракта из плаценты / В.П. Филатов, В.А. Бибер, В.В. Скородинская. 396073; Заявл. 25.04.1949; Опубл. 28.10.1959.
- 4.Виноградов А.И. Применение тканевых препаратов приоткорме свиней //Тканевые препараты в животноводстве. - Киев, 1962. – 125 – 127
- 5.Краузе, Н.И. Тканевая терапия и травма / Н.И. Краузе. //Военно-медицинский журнал.- 1956.- № 10.- С.32 - 34.
6. Плахотин М.В. Тканевые препараты, способы их применения и техника свободной трансплантации кожи у животных / М.В. Плахотин, П.Ф. Симбирцев. М.: Московская ветеринарная академия, 1959. - С.27.
- 7.Патент №2105560 РФ. Способ получения экстракта из плаценты коров / Багманов М.А. , Хайруллин И.Н.// Бюлл. №6. 1998.
- 8.Филатов В.П. Современное состояние проблемы тканевой терапии иперспективеее развития / В.П. Филатов // Труды Юбилейной науч. конф., посвящ. 80-летию академика В.П. Филатова. Киев, 1956. - С. 37.

Манашов А.Н., Имангалиев А.К.

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ТКАНЕВЫХ ПРЕПАРАТОВ ДЛЯ ЛЕЧЕНИЯ БОЛЕЗНЕЙ КОНЕЧНОСТЕЙ КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА

В статье описаны результаты лечения болезней конечностей крупного рогатого скота тканевыми препаратами, полученными различными способами в сравнительном аспекте.

Ключевые слова: Крупный рогатый скот, тканевые препараты, антисептик.

Manashov A., Imangaliyev A.

RESULTS OF APPLICATION OF TISSUE PREPARATIONS FOR TREATMENT OF ILLNESSES OF EXTREMITIES OF CATTLE

Summary In the article the results of treatment of illnesses of extremities of cattle are described by tissue preparations, got of different ways in a comparative aspect.

Keywords: cattle, tissue preparations, antiseptics.

УДК619:614.31

Молдакаримов А., Буралхиев Б.А.

Казахский национальный аграрный университет

ПОЛИМОРФИЗМ ГЕНОВ ПРОДУКТИВНОСТИ КРУПНОГО РОГАТОГО СКОТА И СОВРЕМЕННЫЕ СТРАТЕГИИ ИХ ИССЛЕДОВАНИЯ

Аннотация

Развитие молекулярно-генетических методов анализа, основанных на полимеразной цепной реакции (ПЦР) позволило разработать новые маркерные системы, обеспечивающие определение генотипов животных непосредственно на уровне генетического материала клетки (на уровне ДНК) независимо от пола и возраста, сократить время анализа и повысить его точность.

Ключевые слова: гены, полиморфизм, продуктивность молочная, продуктивность мясная.

Введение

В современных условиях одной из стратегически важных задач агропромышленного комплекса является развитие животноводства, которое не возможно без разработки инновационных методов селекционно-племенной работы, внедрения информационных технологий и рационального использования генетических ресурсов (1,2,3). Особое значение приобретает внедрение в практическую селекцию достижений молекулярной генетики, позволяющих проводить оценку животных на генетическом уровне, т. е. изучать детерминанты формирования продуктивности, используя молекулярно-генетические маркеры (ДНК-маркеры) в генетическом мониторинге и управлении селекционным процессом. В качестве генов-маркеров рассматриваются гены, имеющие влияния на биохимические и физиологические процессы в организме, обладающие полиморфизмом (различные аллельные варианты) обусловленным, как правило, точечной мутацией. Мутации могут быть расположены как в кодирующей последовательности - экзоне и приводить к изменению аминокислотного состава белков, так и в регуляторных элементах, влияя тем самым на транскрипцию гена.